

Конспект за изпит

№	Въпрос
I. Обща част	
1	Криминологията като наука. Предмет, цели и задачи на криминологията. Метод и система на криминологията. Криминологията и другите обществени науки. Значение на криминологията.
2	Възникване и развитие на криминологичната мисъл. Криминологични школи – класическа школа, позитивистична школа, марксистка школа, клинична криминология, критична криминология. Възникване и развитие на криминологията в България.
3	Престъпление и престъпност. Престъплението като проблем на криминологията. Явлението престъпност.
4	Причини и условия за престъпността. Теории за престъпността: биологични теории, психологически теории, социологически теории.
5	Основни видове престъпност. Количествен критерий за подразделяне на видовете.
6	Латентна престъпност.
7	Основни признаци на престъпността – ниво, структура, динамика, география, цена на престъпността.
8	Личността в криминологията. Престъпната личност. Типология на престъпниците. Механизъм на престъпно поведение.
9	Фактори за формиране на престъпната личност. Взаимодействие на престъпната личност с други лица.
10	Виктимология. Понятие за жертва на престъплението. Ролята на жертвата при извършване на престъплението. Типология на жертвите.
11	Правна защита на жертвите. Антивиктимогенна политика.
12	Превенция и контрол над престъпността – понятие и видове.
13	Институционализиране на превенцията и контрола над престъпността. Сътрудничество в ЕС и международно сътрудничество за превенция и контрол над престъпността.
14	Криминологични методи за изследване на престъпността и престъпната личност. Организация на криминологичните изследвания. Видове криминологични изследвания. Криминологично прогнозиране.
II. Особена част	
14	Престъпността в съвременния свят. Характеристики. Престъпността в България.

15	Видове престъпност.
16	Конвенционална престъпност. Видове.
17	Престъпност против собствеността.
18	Насилствена престъпност.
19	Икономическа престъпност.
20	Квазиконвенционална престъпност. Видове.
21	Наркопрестъпност.
22	Компютърна престъпност.
23	Престъпност по транспорта.
24	Екологична престъпност.
25	Групова и организирана престъпност.
26	Серийна престъпност.
27	Престъпност на непълнолетните и младите пълнолетни.
28	Женска престъпност.
29	Рецидивна престъпност.
30	Корупция. Престъпност на „белите яки“.
31	Изпиране на пари. Корпоративна престъпност.

Библиография

Основна:

1. Ралица Илкова, Иван Ранчев, Криминология. Обща част. Учебно помагало. Сиела, С., 2020.

2. *Боян Станков*, Криминология (Теоретични основи). УИ на ВСУ, 2012 (4-то издание); Криминология (Видове престъпност). УИ на ВСУ, 2011 (3-то издание).
3. *Йордан Айдаров*, Криминология, Четвърто допълнено издание. Сиела, С, 2002.
4. *Байчо Панев*, Криминология. УИ на БСУ, Бургас, 1995.
5. *В. Каракашев, В. Г. Георгиев, П. Цанков*, Криминология, Варна, 1995.
6. *Емил Стоянов*, Криминология, „М – Прес“, Севлиево, 2010.

Допълнителна:

1. *Александър Стойнов*, Жертвата на престъплението, С., 1993.
2. *Ана Филибева*, Ниското правно съзнание като фактор за извършване на кражби – В: Научни трудове на Института за държавата и правото, т. XII, Изд. БАН, С., 2015.
3. *Антоанета Котларова*, Жената като извършител на изключително тежки престъпления, С., 2015
4. *Байчо Панев*, Правосъзнание и престъпност, С., 1977; Скритата престъпност, С., 1984; Типология на престъпниците и моделът на престъпно поведение – криминологични аспекти, С., 1981.
5. *Борис Велчев*, Проблеми на наказателната политика в Република България. С., Сиела, 2012
6. *Боян Станков*, Личност и престъпно поведение. С., 1990; Психология на престъплението. С., 2006; В., 2011 (3-то издание); Престъпността в България и нейните жертви. С., 1999; Виктимология, В., 2001; Организирана престъпност, В., 2009.
7. *Веселин Каракашев*, Проблеми на престъпността и нейната структура. С., 1977 г.
8. *Галина Ковачева*, Превенция на престъпността на непълнолетните в Република България, УИ на ВСУ „Черноризец Храбър“, В., 2013; Стигматизация и криминална кариера, УИ на ВСУ „Черноризец Храбър“, В., 2018; Фактори, свързани с криминалната кариера и механизъм на стигматизация на правонарушителите – В: Годишник на ВСУ „Черноризец Храбър“, том XXII, В., 2016.
9. *Доли Траницова*, Наказателноправно значение на посткриминалните действия на извършител на изключително тежко престъпление – В: Общество и право, бр. 8-9/2015.
10. *Емил Маджаров*, Психологическо портретиране на правонарушителите, С., 2006.
11. *Ива Пушкарлова*, Серийната престъпност в България: криминологична характеристика и съдебна практика – В: Годишник на ЮФ на СУ, № 88/2021; Обща характеристика на серийната престъпна дейност – В: Общество и право, № 1/2008; Дискриминационните мотиви при извършване на престъпления. Разграничение от хулиганските подбуди и личния мотив – В: Съвременен право, № 5/2011; Мотивът на насилствените сексуални престъпления – В: Общество и право, № 8/2011;

Корупцията по високите етажи на властта. Анализ на наказателни производства по дела с висок обществен интерес – В: Антикоруptionни институции: тенденции и практики, 2019; Наказателноправният отговор срещу изключително тежката престъпност: смъртното наказание, доживотният затвор и доживотният затвор без замяна в България, Сиела, С., 2021.

12. *Искра Владова-Недкова*, Разследване на наркопрестъпления. С., 2019; Разследване на компютърни престъпления, С., 2023.

13. *Йордан Айдаров*, Криминологическо правосъзнание. Теоретико-методологически аспекти. С., 2004; Криминологията в България в периода на преход. Проблеми на теорията, емпиричните изследвания и обучението. С., 2008; Криминологическо правосъзнание, С., 2003г.

14. *Калин Гайдаров*, Криминалната личност (генезис и феноменология). С., 2007.

15. *Китан Китанов*, Организираната наркопрестъпност, С., 2008.

16. *Китан Китанов, Нина Белова*, Насилствената престъпност срещу жени и деца – същност и виктимологична превенция, С., 2000.

17. Книга за престъпността в България (авт. колектив). С., 1992.

18. *Калин Уилсън и Деймън Уилсън*, Написано с кръв. История на съдебното разследване, Изд. Бард, С.:2005.

19. *Кръстьо Раковски*, Престъпността, нейните причини и средствата за изкореняването ѝ. С., 1900.

20. *Неделчо Стойчев*, Психологично профилиране на извършители на убийство, С., 2005; Насилието. Психологически анализ от местопрестъплението, ИК Труд, С., 2016.

21. *Нина Белова*, Женска престъпност и превантивна дейност на полицията, С., НИКК – МВР, 2004; Детска престъпност и полицейска превенция, С., НИКК – МВР, 2009; Криминологична характеристика на битовите убийства, НИКК – МВР, С., 2012.

22. Организираната престъпност в България: новите предизвикателства пред специализираните юрисдикции (Авторски колектив), С., 2018

23. Рискови криминогенни и виктимогенни фактори при децата (Авторски колектив), С., 2009-2011

24. *Румен Райковски*, Въведение в приложната криминология. С., 2006.

25. *Стоян Узунов*, Извършители на насилствени престъпления, С., Сиела, 2023.

26. *Тихомир Стойчев*, Криминология и противодействие срещу престъпността, С., 2015.

27. *Чезаре Бекария*, За престъпленията и наказанията. С., 1901 (1993).

28. *Юлия Бояджиева*, Математическите метози в криминологичните изследвания, С., НИКК, 1984; Методика за анализ на статистическата информация за престъпността. С., 1999; Компютърна престъпност, С., Изд. МВР, 2004; Превенция на изготвянето и разпространението на подправени парични знаци, С., Изд. МВР, 2010.

29. *Юлия Митева*, Основни проблеми на виктимологията – В: Проблеми на борбата с престъпността., НК, С., 1971; Виктимологични проблеми на умишлените убийства – В: Проблеми на борбата с престъпността. НИ, С., 1979; Виктимологичните изследвания и превенцията на престъпността – В: Превенция на престъпността. НИ, С., 1980; Жертвите при насилствените престъпления – В: Криминологически проблеми. НИ, С., 1986; Виктимологични проблеми на хулиганството – В: Съвременно право, № 6/1991.

Дата: 20.09.2023 г.

Съставил:

доц. д-р Ралица Илкова